

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un jum. . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Numi de Duminică
Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Numi de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Miksa utca 2-3.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Problemele politice agrare.

Poporul românesc este alcătuit aproape în totalitatea sa din țărani, adică din mici agricultori săteni. Aceasta împrejurare este ea pentru sine suficientă pentru a scoate la iveală importanța mare a chestiunilor agrare pentru poporul nostru. Nu riscăm nimic, când afirmăm, că dela o norocoasă deslegare a acestora atârnă progresul și buna starea lui. Cu toate acestea trebuie să recunoaștem ca o greșeală a noastră că până acum de abea am dat atențiune acestei părți a dezvoltării noastre și numai incidental și în treacăt ne am ocupat și de politica agrară. Din aceasta greșeală capitală provine în mare parte indiferentismul, care se manifestă în cercuri largi față cu lupta națională încinsă în împrejurările atât de nenorocite ale patriei noastre.

Luptele politice au adese-ori ținte ideale; ele sunt purtate de luptători, al căror sentiment se înalță sus peste nevoile și mizeriile zilnice și puterea cu care ridică ei spada în folosul obștesc al poporului nu poate să fie decât din o stare sufletească împăcată asupra chestiunilor de traiu. Apăsarea economică concentrează gândul și grijele omului asupra persoanei sale și neîndreptățirea politică a obștei nici nu găsește locul cuvenit în inima lui. Apăsarea progresivă economică împinge la desperațiune și îndepărtează obștea și mai mult de o luptă națională ideală, provoacă emigrațiuni în stil mare adică slăbirea elementelor despe-

rate, prepară terenul pentru revoluțiuni sociale atât de nefaste în urmările lor.

Și din alt punct de vedere va trebui să ne preocupe în viitor în măsură întinsă chestiunile agrare. Toate modificările, preschimbările și progresele pe terenul agriculturii și în mijlocul țărâniei se îndeplinesc foarte încet și cu anevoie. Meșteșugul lucrării pământului el însuși, caracterul conservator al țaranului, neîncrederea sa în »domnii dela oraș«, motivează îndeajuns drumul lung, ce va trebui parcurs pentru a ajunge la o schimbare în mai bine.

Nu putem începe dar din toate privințele destul de timpuriu orientarea noastră în materia aceasta atât de importantă pentru noi.

Dacă ar fi să fixăm în mod sumar problemele ce am avea pe terenul agrar ele se unesc în grija pentru trei lucruri. Mai întâi de toate munca agricolă trebuie să fie astfel condusă, ca țaranul să dispună de toate produsele agricole în cantitatea necesară pentru întreținerea familiei și a economiei sale.

În stări sănătoase, în care populațiunea sporește an cu an, aceasta primă grijă este identică cu un *spor anual al venitului brut din moșie*. Popolațiunea sporită are trebuință de o cantitate mai mare de produse agricole pentru consumul ei și acest spor trebuie să iasă tot din pământul cultivabil; altfel se produce un deficit, care se manifestă în diferite neajunsuri întâi pentru familia țărănească și în urmă pentru întreaga obște. Sporul producțiunii agricole are însă

o limită firească în întinderea terenului de cultură, care se află în mâna țaranului. Deși aceasta întindere poate să fie sporită până la un grad oare-care, totuși trebuie să socotim cu faptul că ea își ajunge odată maximum, de unde nu se mai lărgeste.

Sporul producțiunii trebuie însă să țină pas cu sporiul populațiunii. Este deci o cerință a prudenței economice ca țaranul să se silească a scoate din acelaș pământ, cât i-a fost dat să aibă, producțiuni din ce în ce mai urcate: puterea productivă a pământului să fie explorată prin toate mijloacele disponibile în măsură tot crescândă.

A doua problemă a politicii noastre agrare ar fi, ca *venitul net* al economiei țărănești să fie urcat. Deși adeseori prin sporirea venitului brut se urcă și venitul net, totuși acesta atârnă și de multe alte împrejurări, cari n'au nimic a face cu producțiunea mai urcată. Venitul net al economiei agricole este condiționat mai ales de cheltuielile producțiunii și de prețurile produselor. Cheltuielile producțiunii atârnă în mare parte de întreaga organizațiune a economiei. Dispozițiunea de a nu socoti, ce se manifestă în deobște în cercurile țărănești, și deprinderea de a urma procedura moșilor și strămoșilor, cari au trăit în împrejurări cu totul deosebite de ale noastre, a dus pe mulți țărani, altcum harnici, la sapă de lemn.

Asupra regulării prețurilor produselor țărâniei nu poate să influențeze decât în măsură foarte redusă. Dar astăzi factorul acesta nu poate fi considerat ca o piedecă

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Poezia la japonezi.

De Al. Vlahuță.

Ciudați oameni Japonezii. Ei au din vechime câteva credinți, pe cari civilizațiunea noastră încă nu le a spulberat. Ei cred bunăoară că poezia trebuie să o facă omul numai atunci când într'adevăr are ceva de spus, ceva care arde să fie spus și care aproape dela sine se lămurește și se toarnă în forma cerută. Ei mai cred că nu orice sentiment poate fi subiect de poezie, și nu orice om are darul de a-și exprima ritmic sentimentele lui. Cred apoi în marele prestigiu al sincerității, în farmecul gândirii cinstite, în tăria vorbelor puține, în demnitatea și noblețea celui chemat să vorbească pentru alții, și într'o mulțime de alte erezii de acestea, de cari noi, slava Domnului, grație binefăcătoarei civilizații apusene, ca rasă latină ce suntem, am reușit să ne scuturăm la timp, și fără multă bătae de cap.

Un lucru iarăși vrednic de toată mirarea noastră e cazul mare pe care-l fac ei de poeziile lor. Poeziile lor!... Două versuri, mult patru — de obicei trezeci și una de silabe — asta-i măsura consacrată a unui adevărat poem, juvaer de gândire, pe cari japonezii îl numesc »uta«. Tot ce aristocratic trebuie să fie mic. Și ce poate fi mai aristocratic decât poezia? Prinții și împărații lor au privit-o întoideana printre cele mai nobile îndeletniciri ale omului, iar compunerea unei frumoase *ute* e și azi pentru ei una din cele mai

căutate glorii, la care poate ținti un ales al lui Dumnezeu. — O culegere intitulată »Utele a o sută de poeți« este cea mai răspândită carte din Japonia, — e »floarea darurilor«, și trebuie să iacă parte din zestrea fiecărei fete care se mărită... Nu radeși, domnișoarelor, acestea se petrec la paisprezece mii de kilometri departe de noi, la un popor simplu și naiv, popor de copii, pentru care lumea cu toate cele văzute și nevăzute e veșnic minunată — frumoasă și plină de mistere, ca în raza celui dintâi răsărit de soare.

Poate că de aceea și sunt ei așa de poeți: sentimentul nou fiind el însuși o poezie — esența însăși a poeziei.

De mirare cum nu s'au săturat oamenii aceia de natură, de când o tot văd, cu aceleași flori gătindu-se primăvara, cu acelaș linioliu alb învălindu-se iarna. Aceleaș stele pe cer — acelaș cântec de privighetoare. Și ei tresar ca în cele dintâiu zile de uimire ale copilăriei. Așa trăiesc în natură cu tot sufletul lor de o extraordinară sensibilitate, încât schimbarea anotimpurilor face ca și în ei să se petreacă o continuă primenire de simțuri — un fel de împospătare a vieții, ca și cum în vinele lor ar circula seva copacilor, care pentru ei înseamnă cei mai buni prieteni ai omului.

»Primăvara a sosit până a nu se ridica zăpada de pe câmp. Se va topi în sfârșit și lacrima înghețată în ochiul dulcii privighetori?« (Uta unei împărătese din veacul al IX-lea).

Lacrimile au înghețat în ochii duloasei cântărețe a codrului. Ea nu vede, nu se poate bucura de frumusețile naturii, cari îndeamnă la cântec.

Oarbă și mută stă de atâta amar de vreme. Dar iată că o rază de soare îi topește lacrima de ghiată, și mândrele firii priveliști năvălesc iar în micul ei suflet de păsărică. Ea vede, se minunează, și începe să cânte.

»Iată primăvara! Priveghitoarea cântă voios în cireșul acoperit de zăpadă. Crede ea oare că-i înflorit?«

Un om tăcut, un visător care stă ceasuri întregi în fața naturii, și observă, și ascultă cu adâncă luare aminte — desigur că vede și aude lucruri de cari noi, grăbiții și nerăbdătorii clipei de acum, habar n'avem. În sufletul lui s'adună valuri de gânduri — tezaur al tăcerii — amestec de vieți din a căror ascunsă tărie și neadormită frământare se smulg și răzbat afară scipiri de lumină, rari fulgerări — asemeni flăcărilor ce joacă în întunerecul nopții deasupra comorilor uitate. Din atâta noian și clocot de gânduri o scăpărare, un strigăt în adâncă noapte a tăcerii — o limbă de văpaie care te chiamă și-ți spune: aici e o comoară, — oprește te și sapă.

Japonezul vede măreția lumii în cel mai mic lucru: universul într'o picătură de rouă. — Toată natura îi vorbește, — dar mai ales prin florile ei. Și el ascultă, ascultă cu răbdare, cu evlavie. Ca un credincios prosternat în rugăciune, cu fruntea lipită de lespede altarului, așa stă și se roagă, în pragul marilor taine, sufletul veșnic însetat de adevăr al japonezului.

»Când flori de zăpadă ning din posomorțul cer de iarnă și flutură lin în jurul capului meu, mă întreb dacă nu-î, dincolo de ce vedem noi, o primăvară care-și cerne florile ei pe luminoasele plaiuri cerești.«

pentru sporirea venitului net, fiindcă prețurile peste tot și mai ales ale bucatelor sau a pâinii sunt urcate și se mențin la acest nivel.

A treia problemă s'ar rezuma în grija pentru prosperarea țărănimii, o grija care nu este încă nici decât satisfăcută prin sporirea venitului brut și prin urcarea venitului net al economiei agricole. În aceasta categorie de chestiuni ar intra toate afacerile ce privesc creditul, însoțirile și tovarășiile pentru anumite scopuri locale și generale, precum și oricare altă măsură, care ar contribui la acest scop.

În prima linie ar fi chemat statul să ia conducerea în deslegarea acestor probleme. Din nenorocire nu putem conta ca țărănimea noastră să tragă vre-un folos din activitatea agrară a guvernelor. Politica de stat actuală — ce lucru absurd — nu îngăduie ca interesele cetățenilor să fie promovate decât în limba statului, neînțeleasă de partea cea mai mare dintre ei.

Ce biet folos ar putea trage țăranul român dela o școală agricolă, în care instrucția este maghiară? Cu ce s'ar alege el din o carte bună tipărită în grai maghiar, sau din un discurs a unui învățător, bun agricol, care îi arată tot în ungurește drumul ce duce la sporirea venitului brut sau la urcarea venitului net al moșiei sale?

Cu atât mai tare se impune inițiativa privată a societății românești, pentru care rămâne un câmp larg de activitate când este vorba de a pune în discuțiune problemele agrare și a contribui la deslegarea lor, nu numai de dragul și în interesul țărănimii, ci pentru întărirea și consolidarea neamului românesc.

Trialismul. Presa creștin-socială din Viena publică următorul comunicat, foarte semnificativ: Șeful nostru, d. Lueger, a accentuat deja de repeți ori, că viitorul e al trialismului. Evenimentele parlamentare din săptămâna trecută au dovedit din nou, că în camera austriacă sunt multe grupări de interese, centrifuge, cari nu se unesc

Orice poezie-ută închide un colțisor de natură, ș'o tresărire de suflet. Cea mai poetică floare, la Niponi, e floarea de cireș. Curată, fragedă, luminează de albă ce-i, și se scutură ușor.

»Cu toate astea floarea de cireș nu-i așa de trecătoare. Inima omului schimbă și mai ușor — înainte chiar ca vântul s'o atingă«.

Cum te lasă poetul să te gândești, și să te duci cu gândul departe, dincolo de vorbele lui, cari nu-s decât degetul arătător frumoaselor drumuri, tănuiteilor drumuri ce se pierd în adâncimi de codru! Ce bine au înțeles Niponii sfântul adevăr, pe care nu l-au citit în Carlyle, că »vorba e timp — tăcerea eternitate!«.

»Când florile cireșului vor fi sburat, părerea ta de rău n'are să le mai întoarcă din drum. De vrei să le culegi, culege-le azi. Măine va fi prea târziu«.

Câți împărați și preoți cari au rămas în amintirea Japoniei numai pentru o poezioară de acestea! Se știe doar atât, și e destul, despre împăratul Koko de-acum o mie de ani, că, într'o zi de sfârșit de iarnă, a cules un buchet de ghiocci împărătesei lui, și Cerul — pentru osteneala asta — l-a decorat.

»Ca să-ți plac, iubita mea, am străbătut câmpiile și ți-am cules cei dintâi ghiocci. Iată că ninsoarea îmi prinse pe mâneca mantalei steluțe de argint«.

Un mic pastel strâns în cadrul unei ute măturisește c'a fost când-va pe lume un preot-poet, care se chema Henjo:

în convingerile lor naționale și economice; grupările acestea, din restimp în restimp se atacă cu atâta violență, încât opresc mașineria parlamentară și din pricina asta statul ajunge în situații foarte dificile și e amenințat chiar de catastrofe inconmensurabile.

Trialismul, adică unirea teritoriilor croate și slavone într'un mare regat croat, ar reduce mult în camera noastră terenul veleităților naționaliste, ar satisface interesele și aspirațiile naționale, economice și culturale ale slavilor de Sud, ar facilita situația germanilor în parlamentul austriac, și ar fi o excelentă meterează împotriva uneltilor iredentiste ale sârbilor și italienilor. Totul pare atât de clar, încât e de neînțeles motivul, pentru care sferile competente nu se ocupă de realizarea acestui plan, în loc de a continua de azi pe mâine cu actualul sistem politic și de guvernare.

Un articol despre armata română. »Neues Wiener Journal« publică un articol asupra puterii armate a României. După aplicarea noii legi, zice ziarul vienez, România va dispune de 528.000 de soldați bine instruiți și de 340.000 de oameni cu instrucția strict necesară, adică în total 868.000 oameni.

Bethmann-Hollweg la împăratul. »Fremdenblatt« scrie: În timpul din urmă s'a svonit de repeți ori, că d. Bethmann-Hollweg, noul cancelar, va sosi în curând la Viena ca să se prezinte M. Sale împăratului. Deși nu s'au făcut în chestiune demersurile obișnuite, svonul comportă multă verosimilitate și probabil, că noul cancelar se va prezenta M. Sale în luna Septembrie.

Și germanii din Bacica se trezesc. După germanii din Bănat se trezesc acuma și germanii din Bacica. Cel din urmă număr al ziarului nemțesc »Bacs-Bodrogher-Zeitung« descrie într'un articol de fond urmările legii lui Apponyi. Conform acestei legi și conform ordonanțelor ministrului, dacă 20 procente din școlari sunt unguri sau dacă părinții lor doresc, învățământul trebuie să se facă ungurește. Astfel în Apatin, oraș curat nemțesc, instrucția se face numai ungurește. Germanii cari aduc necontentit jertfe nemăsurate pentru școală, nu au nici un folos pe urma școalelor lor. »Copiii, zice numitul ziar, părăsesc școala în care abea aud limba lor maternă și cu atât mai puțin o pot studia temeinic, ca adevărați analfabeți. Pentru ce? Pentru că nu învață în limba lor natală cea ce le trebuie în viață. Ce rezultat e acesta în asemănare cu marile jertfe de

»Salcie plângătoare a primăverii, pe rămurelele tale de un verde cenușiu, despletite în firisoare subțiri, se înșiră boabele de rouă întocmai ca mărgăritarele«.

Nimeni n'a înțeles ca japonezul cât farmec e în schimbarea anotimpurilor, ce veșnică întinerire, ce izvor nesfârșit de poezie stă în ritmul acesta măreț al vieții. Și precum, din uriașa natură, el își face un rezumat în grădinița lui, cu boschete de copăcei opriți din creștere, cu riuri, cascade și munți în miniatură, — astfel, din marea și necuprinsa poezie a vieții omenești, alege, cu cea mai sfântă grijă, lamura unui sentiment gingaș, de o infinită delicateță — floare de o clipă în care se leagă copacul veșniciei — ș'o închide frumos, ca pe un juvaer de mare preț, cum și este, în lăcrița celor treizeci și una de silabe ale utei lui.

»Pe muntele Tazuta, unde se duc aburii primăverii, cântă privighetoarea un cântec de jale. Să fie oare pentru că florile se ofilesc?«

Vine toamna — poezia melancolică. Cireșul nu mai are flori, priveghetoarea nu mai cântă.

»Cât de sus și-a înălțat priveghetoarea glasul tânguitor — o floare n'a putut opri pe ramura cireșului. Tristă, pierzând credința în puterea cântecului ei, tace«.

»Sunt mărgăritare boabele de rouă pe cari le vedem toamna pe câmp. Privește-le cum strălucesc animate în pânza de paianjen«.

Și cum toate ale toamnei îți amintesc trecerea vremii, trecerea vieții tale! Din câte gânduri gândim, acesta-i poate cel mai melancolic.

bani ce aducem? Copilul morfoleşte în fața învățării lectiei învățată cu multă trudă, ca copiii cari slujba bisericească catolică îngină formulele latine fără a le înțelege. Și așa să fie bine și drept?»

Savanții francezi și neparticiparea medicilor români la congresul din Budapesta.

— Dela corespondentul nostru. —

Paris, 18 Iulie.

În ultimul număr al celei mai serioase reviste științifice din lume »Revue generale des Sciences pures et appliquées«, directorul acestei reviste, d. Louis Olivier, publică un prim-articol, în chestia abținerii medicilor români de a lua parte la congresul internațional de medicină din Budapesta.

Publicăm în întregime, și fără comentarii traducerea acestui articol:

»Comitetul format pentru participarea medicilor români la congresul internațional de medicină, care se va ține la Budapesta, în luna lui August, a adoptat, în unanimitatea membrilor să o rezoluțiune al cărei răsunset va fi considerabil. El a hotărât că nici un medic român nu trebuie să ia parte la acest congres.

Se vede că comitetul are motive foarte grave ca să ia în unanimitate o asemenea deciziune. Aceste motive trebuie căutate în politica de opresiune a guvernului austro-ungar, politică pe care n'ar ști cât de energic s-o mai condamne toți cei pentru cari ideile de justiție și libertate nu sunt o vorbă goală.

Nu vorbim numai de seria neîntreruptă a persecuțiilor pe cari le îndură din partea maghiarilor feluritele popoare cari compun Ungaria, nici de procedeele de exterminare sistematice a elementului român în Transilvania.

Un fapt scandalos s'a întâmplat zilele acestea: condamnarea și încarcerarea soției unui deputat român, d. na Aurel Vlad, a cărei crimă, de neiertat în ochii judecătorilor unguri, este faptul că sfătuit pe copiii de școală să nu neglijeze studiul limbei lor materne. D-na Vlad a fost con-

»Sunt oare jucăria unui vis? Ieri priviam orzul de-abia răsărit — și iată că azi lanurile aurii se 'ndoale 'n valuri sub adierea vântului de toamnă«.

Visurile noastre toate sboară ca frunzele uscate! Le spulberă vântul rece al bătrâneții, care aduce după el un vânt și mai rece.

»Sufală vânt de toamnă, și vârtejuri de frunze moarte umplu albia pietroasă a torentului secate.

Atâta-i toată poezia, scumpul meu cititor. Dacă ți-se pare prea scurtă, mai citește-o odată.

Oamenii mici, cu case mici, cu grădinițe ca de păpușe, cu nume scurte și repezi ca strigătul: Ito, Nogi, Oku, Togo, — cu deprinderea de a spune repede ce au de spus, căci știu câtă strălucire poate avea un cuvânt între două tăceri, știu ce drum lung și greu au de făcut bietele noastre vorbe, și toată viața, toată bogata poezie a vieții lor și-ar închide-o în două versuri... Ce mari sunt oamenii aceia! Și mari toate lucrurile lor!

Avea împăratul trei sfinți mai de-aproape: unul blajin și foarte răbdător, altul de-o iscusință de năzdrăvan, al treilea violent până la nebunie. — Bardul Nipon a făcut o poezie de trei versuri, naivă, de-o simplitate copilărească... la prima vedere:

»Dacă nu cântă cucul — am s'aștept până cânta.

— Dacă nu cântă cucul — ți-l fac eu să cânte.

— Dacă nu cântă cucul — îl omor«.

Și toată Japonia — toată lumea cucilor — a înțeles de cine-i vorba.

Un sentiment de milă, de bunătate, de adâncă dragoste pentru tot ce trăiește, am putea zice de

condamnă pentru acest fapt la mai multe luni de închisoare.

S'ar fi putut crede, după povestirile persecuțiunii germanice în Polonia și în Alsacia-Lorena, că numai Germania avea privilegiul acestor atrocități. Nu-i așa însă: Austro-Ungaria »al doilea brillant«, pe care îl celebrează Kaiserul, e geloasă de laurii germani.

E ușor de înțeles deci că medicii români nu puteau să fie oaspeții autorităților ungare și să asiste la serbările și recepțiunile oficiale din Budapesta.

»Dacă știința — a zis Pasteur — n'are patrie, savantul trebuie să aibă una.«

Dacă popoarele civilizate au protestat împotriva crimelor sultanului Roșu în Armenia și mișcările de germanism în Polonia, e de datoria lor azi să aprobe sentimentele cari animă România întreagă și o fac să se avânte, într'un unanim elan de revoltă, împotriva opresiunii ungare.

Credem a ști că protestarea medicilor și biologiștilor români ridică, în acest moment, o îndreptățită emoțiune în cancelarii și că anunțatul congres se va resimți nu numai de abținerea lor, dar chiar de-a aceia a unui mare număr dintre confrății lor străini...

Louis Olivier,

doctor în științe,

directorul publicației »Revue generale des Sciences pures et appliqués«.

Scrisori din Viena.

Iarăși vizita arhiducelui.

Scandalul pe care l-au provocat zierele maghiare cu ocazia vizitei arhiducelui Francisc Ferdinand la Sinaia și-a găsit bine înțeles un ecou și în presa vieneză.

Dar dupăcum s'a văzut din citatele apărute în »Tribuna« după aceste ziare, toate își bat joc de spaima ungurească. Pe ziua de azi, o spălătură strașnică se aplică ungarilor în ziarul »Sonn-und Montags zeitung«. Dupăce arată că toate zvonurile asupra unor prelinse demonstrații nu sunt decât niște minciuni gogonate, ziarul citat spune:

»Orchestra ungurească iar a cântat fals. De fapt, un singur lucru nu se poate tăgădui: im-

solidaritate universală, e admirabil șoptit în aceste două versuri.

»De ciutura fântânii se prinse o zorea.

Un strop de apă cine se va îndura să-mi dea«.

Japonezii văd numai decât tabloul: E dimineată — o dimineată de vară, și străzile sunt încă tăcute; ușoară, sveltă, cu ulciorul pe umăr, vine fetica la fântână — și, când să scoată apă, vede agățată, cu fragedele-i firișoare, de toarta ciuturii, o bială zorea, o floare crescută peste noapte, tremurătoare speranță, care s'a aninat în grabă de ce-a găsit pentru a se putea ridica, însetată, spre izvorul de viață. E o făptură nouă, care vrea să se bucure și ea de lumina soarelui, e sufletul unei flori acolo, care s'a încrezut în statornicia lucrurilor pământestii. Și fetica rămâne înduișoată cu ulciorul în mână. Cum să stingă ea o viață, și — ceace-i mai prețios decât viața însăși — lumina unei credinți?...

Dar unde văd japonezii toate acestea?

În sufletul lor.

Sfânta putere a vorbelor puține!...

»Universul«.

nul popular, acest imn atât de urât de unguri, pe care repertoriul lor muzical nu-l cunoaște, a fost cântat cu entuziasm în România. De mii de feluri sunt relațiile noastre cu depărtatul stat dunărean și dacă cei de acolo nu iubesc pe unguri, nu le-o putem lua în nume de rău. Ura sălbatică, cu care șovinistii unguri persecută pe români, chipul barbar cu care împedică orice tendință de libertate și progres, tratarea rușinoasă a deputaților români și scena grozavă când au aruncat o coroană cu culorile României de pe un mormânt deschis, toate acestea români nu le pot uita.

Imnul popular îl cântă aliații noștri cu inimile vesele; marșul lui Rakóczy nu va pătrunde atât de curând la dâșii«.

Tot din cauza vizitei, s'a adus ziarului »Reichspost« pe ziua de ieri o mare lovitură. Pentru că a reprodus un articol infam din »Pesti Hirnap«, în care dinastia era terfelită cum numai un ziar maghiar o poate face, procurorul a confiscat ieri ziarul »Reichspost«, deși acest ziar reproducesc insulțele tocmai pentru a le vesteji cum se cuvine.

În schimb ziarul »Pesti Hirnap« a putut fi celtit, de cine mai știe și ungurește, în toate cafelele din Viena.

»Reichspost« de azi protestează energic contra confiscării. În afară de paguba materială ce i s'a adus prin faptul că a trebuit să tipărească din nou mii de exemplare și pentru că a pierdut poșta din provincie, mai este și lovitura morală ce a avut de îndurat, ca ziar dinastic și loial, de a se vedea confiscat pentru că a condamnat niște insulțe la adresa Coroanei rămase neconfiscate.

Pentru aceste motive, directorul ziarului »Reichspost« a făcut recurs contra hotărârii procurorului și e de sperat că va reuși.

Copil naționalist.

Ziarul ceh »Vidensky Devnik«, care apare la Viena, publică în numărul de ieri câteva exemple duloase de sentimente naționale dezvoltate la copiii cehi.

Astfel, în Sobieslau 38 copii, elevi de clasa II-a primară, au organizat o subscripție pentru fondul ce se strânge pentru zidirea de școli cehe în Austria-de jos. Subscripția a produs 16 cor. și 32 fileri și a fost trimisă la destinație împreună cu următoarea dedicație:

»Scumpilor noștri prieteni din Viena le trimit acestea niște copii din Sobieslau«.

Un alt exemplu pe care-l aduce ziarul citat este al unor fetițe de cl. III-a din Praga, cari cu ocazia sfârșitului anului școlar, au stăns și trimes societății Komensky din Viena, care are de scop crearea și întreținerea de școli cehe pe teritoriu german, suma de 12 cor.

Aceste exemple spun multe. De sigur că nu cu acele câteva coroane ale copiilor se vor clădi școlile de cari au lipsă cehii pe teritoriu german. Dar este caracteristic pentru felul cum sunt crescuți copiii cehilor, dacă până și elevii de cl. II-a primară renunță la acadele pentru a dăruii gologanii fondurilor școlare.

Aceste mici fapte sunt cea mai bună explicație a însemnelor succese pe cari le au cehii zi de zi. Ele arată de minune activitatea lor bine definitivă și îndreptată spre un scop final, bine fixat dinainte.

Dar pentru o astfel de activitate trebuie să ai și mediul necesar. Ce s'ar întâmpla oare în Ungaria dacă niște copii români ar strânge astfel fonduri pentru scopuri naționale românești?

Doctorul Petelenz.

Tristul erou al atâtor drame familiare din București, doctorul Petelenz, este austriac. El se trage dintr'o respectabilă familie poloneză din Cracovia. Are trei frați, cari cu toții ocupă po-

ziții sociale frumoase în Austria. Unul din ei este locotenent — colonel într'un regiment din Tirol, un altul este director de gimnaziu în Cracovia, iar al treilea este deputat în Reichsrat, membru al partidului național polon.

Cu toții se bucură de un nume bun și sunt grav atinși de decăderea morală a fratelui lor, singurul membru al familiei care a apucat pe așa căi rele. Oare de ce l'o fi mănânat soarta totmai pe acesta în România?

Concertul din Gherla.

— Corespondența noastră. —

Gherla, în Iulie.

Reuniunea română de cântări din Gherla după un stadiu de amorțeală în care a zăcut mai bine de 3 ani, după depărtarea fostului ei conducător, trezită fiind la o viață nouă, prin harnicul tânăr dr. Iustin Cl. Iuga, ș'a dat concertul său, cu un program destul de bine ales, în 26 Iunie 1909.

Publicul românesc, care despre Gherla numai bine nu zicea, este deja convins, cumcă Gherla stă pe un grad foarte înalt cultural în proporție cu alte centre. Gherla până acum era pentru publicul românesc un loc mort, unde viața românească părea a fi stânsă aproape de tot. Dar de când în fruntea Reuniunii stau bărbați, cari să disting prin calitățile lor eminente, vedem că Gherla iese de sub obroc în care petrecuse atâta timp. Se vede că simțul de datorință și de răspundere morală a izbucnit în partea cea mai mare a inteligenței din Gherla cu o forță uriașă, căci am observat un dor de muncă, un dor de înaintare, un spirit de emulație, încât Gherla peste puțină vreme va sta alături adevăratei centre culturale românești.

Seara la 8 ore a început concertul, care a pus publicul în uimire. Străinii au fost siliți să constate, că poporul românesc e un sol roditor pentru cultură și nu e opincă murdară, cum dâșii credeau până acuma.

Punctul prim din programul atât de bogat a fost Ouvertura din opera »Orfeu« de Offenbach, predată cu mult simț de orchestra militară a regimentului de infanterie Nr. 63 din Bistrița. Au urmat două puncte: »Pe tine te laudăm« de G. Dima și »În pădure« predate de corul bărbătesc al Reuniunii. Punctele au fost bine executate și din partea publicului membrii corului au fost răsplătiți cu aplauze furtunoase.

După aceste puncte a urcat pe scenă corul mixt al Reuniunii, care a predat cântecele: »Sărmană frunză« și »Hai în horă« de Gh. Dima. Au fost executate cu mult simț artistic, plăcând foarte mult publicului.

În locul punctului al patrulea, solo de violină, pe care ar fi trebuit să-l execute Dr. I. Cl. Juga dirigentul corului și pe care publicul îl așteaptă cu nerăbdare să urce scena, orchestra militară delectează publicul cu un putpuriu compus din cele mai frumoase cântece românești.

După executarea acestui frumos putpuriu a urmat la rând balada mult prețuitului nostru măiestru I. Mureșan: »Brumărelul« predată de corul mixt al Reuniunii și acompaniată de muzica militară. Solurile au fost cântate cu multă artă din partea dnei Victoria I. Karșai și Petru Viman. Cei ce au fost de față, ca să asculte acest mărgăritar al muzicii românești, au rămas cu toții frapați de frumusețea baiadei lui Mureșan.

Crema de viorele „Ideal“ este mărgăritarul cremelor. Fetei îi dă ro oare nespuse de albă; cel mai excelent mijloc pentru conservarea feței contra *sbârciturilor, pistruiilor și sgrăbunțelor*. Efect neîntrecut, grabnic și surprinzător. Prețul unei tegle expediată francată, dacă suma se trimite anticipativ, 1 cor. 10 fil.

Regulator pentru păr, care îi fedă părului culoarea originală; prețul unei sticle cu modul de întrebuințare 2 cor. — — — **Mijloc pentru văpsirea părului**, care după o mică folosire negrește foarte frumos părul. Prețul unei sticle cu modul de întrebuințare 6 cor. — — — **Blondine** care dă părului culoarea foarte frumoasă blondă. Prețul unei sticle cu modul de întrebuințare 2 cor. — — — Se pot comanda dela: **MOLDT BÉLA** farmacist, laborator cosmetic **GYERTYAMOS (Temes m.)**

Publicul izbucnește în aplauze sgomotoase, ce nu mai voiau a înceta. Acum urcă scena d-na V. Karșai pentru a delecta publicul cu Aria cea mare din opera de Bimboni, »Haiducul«, »Dorul de țară« și »Frunză verde« de I. Cl. Iuga. D-na Karșai cu cântecul adevărat artistic a fermecat publicul într'atâta, încât izbucnind în strigăte de trăiască și chemată adeseori la rampă, a fost silită să mai cânte și romanța »Ochi albaștri« de Denza. A dat dovadă de-o bună școală muzicală cântând cu un adevărat simț artistic. D-na V. Karșai a fost distinsă cu un prea frumos buchet, dându-i-se astfel atențiunea cuvenită.

Punctul culminant al concertului a fost »Mama lui Ștefan cel mare«, baladă compusă de măiestrul nostru Gh. Dima pentru cor mixt, acompaniată de muzica militară. În aceasta baladă partea în care dragostea de mamă, când Ștefan să întoarce și cere intrare — se luptă cu dragostea de țară, e foarte înălțător. Solurile au fost cântate de d-na V. Karșai și S. Nemes. Executarea întregii piese a fost peste așteptare. Publicul a răscumpărat cu aplauze sgomotoase. Cu acest punct s'a sfârșit concertul.

Nu pot să nu amintesc, că meritul acestui concert să datorește harnicului dirigent Dr. Iustin Cl. Iuga, care n'a cruțat nici ostențiune și jertfă de timp numai și numai ca Reur se progreseze și să-și ajungă scopul, ce e în vedere. La concert a luat parte lumina. După concert a urmat o pauză scurtă, după care s'a început dansul, care a durat până la 5 ore dimineața. Animație a fost destulă. Cântecul a fost bine reprezentat, fiind costumate. Mai mult a plăcut c. Eleftera Mihali, soția deputatului d-nei Silvia Pop a fost de toată la 5 ore sfârșindu-se dansul neconcert cu amintiri plăcute.

Dorim Reuniunii înainta.

Cu Dumnezeu înainte.

BCU Cluj Ilescu.

Un sat înfloritor în România.

D. V. Gabrielescu scrie în »Durerile neamului« din Brăila următoarele:

Pretutindeni unde s'au găsit cîțiva oameni cu dor de ridicarea țaranului nostru și l-au îndrumat pe adevărată cale, s'a văzut cit de frumoase și binefacătoare roade au dat acele sfaturi și cum s'a schimbat fața celor mai multe din satele noastre. În com. Zătreni din jud. Vlașca însă s'au făcut adevărate minuni, dovedind încă odată reacționarilor, ce pot să săvîrșescă țărani prin economie și îndrumare sănătoasă și înțeleaptă. Această comună acum 15 ani, era săracă și pustie aproape, iar astăzi ea se găsește printre cele mai bogate și mai demne de admirat și imitat.

Ea are astăzi o fabrică de cărămizi și țigle, o grădinarie model, o grădina de pomi roditori, o lăptărie sistematică, albinărie, pepinieră de vițe etc. Apoi o bancă populară cu un capital de 800.000 lei și trei secțiuni pentru creșterea vitelor și lăptărie, alta pentru cărămidărie, țiglarie, chirstigie și olărie și a treia pentru grădinarie, pomologie, albinărie viticultură etc. Acum se lucrează la un local al Băncii populare și al tovarășilor, zidit cu cărămizile fabricii obștii, cu lemnăriile fabricii de cherestele și cu zidarii pregătiți de obștea de acolo. Tot aici se va întemeia și o sală de lectură pentru popor și alta pentru serbări populare. În fruntea acestor mari întreprinderi pe care le-a realizat obștea locuitorilor din Zătreni, se găsește acum un absolvent al Academiei de agricultură din Hohenheim, ca director general care conduce cu chibzuință și destoinicie.

Obștea a cerut ministrului de comerț să permită înființarea unui târg prin sat, pentru desfacerea acestor produse, deoarece transportul este greu și costisitor

pînă la calea misiune, care lată ce pot Minunile din nate și înțele iubitori de semenilor le mari din Z alte obștii, stă cale, s vătătorii, mulți și spună ce neprege nîndu-se cînste

Prir explo înunc pent nați del:

Moare din Lușoj.

sfințirea steagului meseriașilor argășitori.

Lugoș, 18 Iulie n. 1909.

omânească din Lugoș a avut azi o te frumoasă: sfințirea steagului me- gășitori. Pe la orele 9¹/₂ a. m. curtea a bisericii ort. române era deja plină lume. Tot ce are Lugoșul românesc e de față.

curtea bisericii era ridicat un cort de stejar s'a slujit sfințirea apei și stropirea steagului cu sfințită. Pe frontul șatrei se afla inscripția cu ere de flori: »Bine-ați venit în numele Dom- ului«.

La orele 10¹/₂ se începe slujba dzeiască oficiată prin dd. Iosif Tempea paroch, Dr. Gherghie Popoviciu protopop și Dim. Socineanșu capelan, iar răspunsurile le-a dat corul dlui Vidu cu cunoscuta-i precizie. După sfârșitul slujbei protopopul stropește cu apă sfințită steagul și poporul. După aceasta urmează baterea cuielor. Primul îl bate d. Dr. Popoviciu în numele I. P. S. Sale mitropolitului I. Mețianu, apoi tot așa mai bate și în numele următorilor: pentru P. C. Sa arhiepiscopului Filaret Mustă și Pușcariu, Dr. Nicolae Oncu, Dr. Iuliu Maniu și Dr. Aurel Vlad deputați, protosinghelii Roman Ciorogariu și Ilie Cristea, Eusebiu Roșca și d. Vasile Bologa. Corul la fiecare întonează »Mulți ani.« După baterea acestor cui protopopul Popoviciu ține o frumoasă vorbire din care am reținut următoarele: »Iubiți creștini! Cel dintăiu steag l'a făcut Constantin cel Mare la a. 312 când a avut războiu cu Maxentiu. Lui Constantin i-s'a arătat semnul crucii pe cer pe care era scris în hoc signo- vinctes, și apoi Cristos care l-a sfătuit să facă semnul crucii și să-l poarte înaintea oștirii.

După ce a învins pe Maxentiu a ridicat un monument cu inscripția: »În semnul acesta am învins pe dușman«. Constantin prin edictul dela 313 admite în imperiul roman cultul roman pînă aci persecutat. De atunci steagurile poartă semnul crucii. Astăzi ni-se dă prilej să vedem cum un mănunchiu de oameni, puțini la număr dar tari în credința, dăruiesc un steag bisericii care să fie un fir conducător. Purtând acest steag fiți tari în credința cătră biserică și așezămintele ei ca să prosperați sub conducerea flămurei și să luptați contra vrășmașilor. În zile bune vă fie spre mîngăiere, în zile grele spre întărire. Țineți cu sfințenie la limba străbună și obiceiurile părintești, feriți-vă de tot ceea ce este străin de noi. Fără muncă nu este spor. Trebuie ca rodul muncii voastre să-l păstrați bine. Din toată inima vă mulțămesc pentru jertfa voastră. Puțini l-ați făcut dar vă doresc ca urmașii voștri să fie de șapte ori atîția.

Argășitorul d. Constantin Bogdan, predă steagul președintelui comitetului parochial dlui D.

anță de 50 klm. — per- se va da cit de curînd, noștri, prin vrednicia lor! datorite îndrumării lumiat de oameni cu adevărat cari rîvnesc a fi folositori ezeu, ca pilda acestor fapte i puternic îndemn și pentru iască în acest fel și pe acea i duce spre mîntuire. In- cei ce doresc ridicarea celor e în mijlocul lor și să li găsit-o Zătrenii prin muncă ată, economie și vrednicie, pu- truntea lor spre a-i povățui cu lea cea mai adevărată. dobindi pămînt, vor scăpa de or și străinilor de tot felul ce căpăta libertatea și neațmîrnarea lor îndepărtați dela viața politică și ii, dela orice drepturi și mai ales

Florescu care cu cuvinte frumoase îl predă apoi epitropiei biserice. Se continuă baterea cuielor. Nașa steagului a fost venerabila doamnă Maria Jurca.

Banchetul.

După festivitatea aceasta s'a dat un banchet în grădina otelului »Concordia« la care a luat parte foarte mulți intelectuali, meșteșugari și plugari.

Concertul dela »Concordia«.

Dela ora 4 pînă la 7 d. a. s'a dat un concert în grădina otelului »Concordia«, concertând fanfara regimentului ces. și reg. 43 din Biserica-albă. E de notat că s'a cântat mai multe piese neaoșe românești. Publicul inimos și un grup de 17 învățători români (cari se află aici la deprinderi de arme) a răsplătit cu aplauze puternice fiecare punct din program.

Concertul popular.

Concertul popular s'a început seara la ora 9 în grădina otelului »Concordia«. Grădina a fost frumos iluminată. Vasta grădină era atît de plină de public încât nu te puteai mișca. Corul dlui Vidu a cântat toate punctele programului cu precizie și acurateță admirabilă. Aplauze frenetice răsplăteau fiecare cântare.

Programul concertului s'a început cu cîntarea războinică »Haideți frați«, cor bărb. apoi »Frați români să alergăm, cu dușmanii piept să dăm, la hotare să sărîm pe dușmani ca să-i topim« și »Toții români sunt eroi«, pentru trei voci femeiești. Dragălașele fetițe și băieții exprimau răspicat și cu bărbăție aceste cuvinte frumoase, dar au și fost bogat răsplățiți. A urmat apoi »Du-te dor în valea seacă, spune-i cucului să tacă, să nu cânte supărat, că mîndra nu m'a lăsat« și »La seceră«, apoi »De-ar fi mîndra 'n deal la cruce«, »Cătu-i țara ungurească nu-i ca fața românească« și »Dragă și iar dragă«, toate coruri mixte. Urmează apoi a'mirabila compoziție populară a dlui Vidu: »Neg uță« cu solo de bariton, susținut de d. Nicolae Birăescu și sol de alt, d-șoara Ana Blaș. Atît corul cît și ambii soliști s'au achitat foarte bine de rolurile frumoase dar grele ale acestei bucăți. Programul s'a încheiat cu »Spre lumină« de E. Mezzeti cu acorduri foarte subtile și plăcut redat de corul dlui Vidu cu o precizie neîntrecută.

Cu toate că programul era exhaustat, publicul aplauda încontinuu pe bravi coriști și coriste și aclamau neîncetat pe măiestrul Vidu, dorind corul să mai cânte și afară de program. Corul a mai cântat încă două cântări de-ale dlui Vidu: »La coasă« și »Pui de lei«. Aplauzele și aclamările nu voiau să se sfârșesc, dar d. Vidu n'a mai putut fi înduplecat, ca să mai predea cu corul alte cântări. Am rămas încantați și ferme-cați de prestațiunile corului dlui Vidu, iar străinii au rămas frațați de frumusețea și armonia compozițiilor populare ale tăicuitorului doinei românești din Bănaț, ale măiestrului Vidu.

În toate părțile se repețiau cuvintele: »Toți sunt eroi«.

Publicul, cu deosebire tinerii, se grăbesc spre săliță, unde se începe dansul. Tineri svelți, plini de foc, alegă prin săliță, căutându și fiecare câte o frumoasă, plutind par'că cu barca pe valurile valsului plin de amor.

S'a jucat și românește mult, însă mă cam pițiga de ureche strigătele de »cum o fost« și »hogy volt« ale neastâmpăraților tineri.

Priveam cu o plăcere extraordinară frumoasele jocuri românești și aș fi dansat și eu bucuros dar mă reținea afurisitul de »mondir« unguresc cu care nu mă puteam împăca de loc. Redres

Îți cade părul??? N'ai decât să folosești spiritul pentru păr, »Petro« a lui Kulka care e cel mai sigur mijloc în contra căderii părului și a mătrefei. — După o folosință de 2—3 zile vom obține rezultate sigure. Prețul unei sticle cu o esplanare în limba română 2 cor.

Pistoni, petele galbene, sgrăbunțele și ori-ce necurățanle a feței se depărtează și enrațește mai bine **Crema de lapte de crin** a lui Kulka. Prețul unei tegle 1 cor. **Săpun de crin** 1 cor. **Pudră de crin** în toate colorile 120 cor. Preparate cosmetice de prima calitate. Expediare zilnic cu poșta. — Se pot căpăta dela farmacia la „**Vulturul negru**“ a lui Kulka Emil din Timișoara-Cetate Nr. telef. 645.

Din Străinătate.

Schimb de scrisori între Bülow, Aehrenthal și Tittoni. «Gazeta de Colonia» zice că baronul de Aehrenthal a adresat principelui de Bülow o lungă scrisoare extrem de cordială, zicând: principele poate privi cu mândrie la anii jertfii împăratului și Germaniei și să părăsească înaltul post ce a ocupat având simțământul că a lăsat pentru propășirea Germaniei și a fructificării constituirea sa ca stat. În Austro-Ungaria plecarea lui e regretată în mod sincer, pentru că a vizitat într'ansul reprezentantul convins și conștient al unei alianței între cele două imperii. Împăratul Francisc Iosif va păstra despre persoana principelui și despre sprijinul credincios dat alianței, o amintire cordială și recunoscătoare.

Se anunță din Roma: Cu ocaziunea retragerii principelui de Bülow, un schimb de scrisori concepute în termeni foarte cordiali a avut loc între fostul cancelar și d. Tittoni punând în relief legăturile unind pe cei doi suverani ale celor două țări.

Situația în Persia. Ambasada persană din Viena a primit dela ministerul de externe persană o scrisoare oficială despre abdicarea vechiului șah și venirea pe tron a fiului lui.

Situația în Persia se limpezește cu încetul. Trupele ruse rămân deocamdată în Persia. Revocarea lor nu va fi posibilă, decât numai atunci când ordinea publică nu va mai fi amenințată. Șahul detronat va pleca în Rusia sub o puternică escortă militară.

Căderea dlui Clemenceau.

O veste de senzație surprinde lumea întreagă în mijlocul unei atmosfere de liniște a politicii franceze, când lumea printr'o potolire a patimilor părea că se pregătește pentru zbuciumul alegerilor ce se apropie, camera franceză a dat guvernului dlui Clemenceau un vot de blam.

Votul acesta a venit atât de neașteptat, încât presa străină nici nu e dispusă a crede în seriozitatea lui și așteaptă ca d. Fallières, președintele republicii să însărcineze din nou pe d. Clemenceau cu formarea cabinetului. Aceasta cu atât mai mult, că majoritatea care a primit votul de blam dat guvernului e o majoritate întâmplătoare căci vre-o 67 de deputați sunt duși în concediu iar raportul voturilor a fost de 172 pentru și 212 contra guvernului, pe când camera franceză întreagă numără 590 de deputați.

Totuși nu e probabil ca d. Clemenceau să primească din nou cărma în mâinile sale. El pare obosit sau cel puțin sătul de hărțuirile politicii. Dăunăzi a declarat că nu va mai păstra cărma decât spre a face alegerile iar imediat după isprăvirea lor își va prezenta demisiunea. Cu toată oboseala sa, mândrul bărbat avea ambiția de a dovedi că nu se dă înapoi dela o campanie electorală și nu se teme de verdictul alegătorilor săi. Acum însă, după acest vot, d. Clemenceau de sigur e prea mândru decât să mai primească sarcina de a mai conduce guvernul și incidentul acesta va fi probabil un bun prilej pentru el de a se retrage definitiv.

Cu el va pleca una din cele mai caracteristice figuri ale politicii franceze, un om dintr'o bucată, energic, combativ, original, mândru, o inteligență vie, un parlamentar distins și temut de vrășmașii săi fără număr.

Iată după telegramele din Paris amănunte asupra căderii sale:

Guvernul dlui Clemenceau reușise să învingă în timpul din urmă o serie întreagă de dificultăți. Mai ales greva poștașilor îi pricinuiseră multe îngrijiri și triumful lui era atât mai mare.

În una din ședințele trecute opoziția uzase al un truc care se pare că a fost menit a pregăti căderea guvernului. Se propusese ca cel puțin pentru chestiile mari să se desfășoare votul prin procurajune, în virtutea căruia deputații prezenți puteau în baza unei procure să voteze pentru cei absenți. Majoritatea terorizată de opoziție votă propunerea. În felul acesta guvernul nu mai dispunea de majoritățile covârșitoare de mai înainte, majorități cari exprimau constelația reală a partidelor, ci totdeauna numai de numărul partizanilor prezenți, cari astfel într'un moment dat, puteau ajunge în minoritate. Un astfel de caz s'a și produs în ședința de ieri și acestei întâmplări se datorește devotarea guvernului.

Discuția pe tema căreia a căzut d. Clemenceau a fost în jurul marinei franceze. Se descoverise o serie întreagă de neorânduiri și încercări de a înlocui în acest mare serviciu al apărării naționale. Opinia publică franceză le urmărise cu mare interes și era firesc ca ele să facă impresie penibilă. Toate puterile, până și Anglia, sunt cuprinse de frigurile înarmării pe mare și în același timp marina franceză se dovedește slabă, putredă și dezorganizată.

După propunerea opoziției, camera hotărâse să instituie o comisie care să cerceteze stările din sânul marinei. În ședința din urmă se discută raportul comisiei. Ministrul marinei, d. Picquard declară că dacă s'au întâmplat greșeli, ele au fost de bună credință. Parlamentul va fi anunțat pe viitor de toate cheltuielile marinei. Construcția vaselor de război pe viitor se va face pe cale de licitațiune publică. După alegeri guvernul va prezenta camerei o lege de reorganizare și centralizare a marinei.

După el a vorbit d. Delcassé, fostul ministru de externe, a criticat pe cei trei din urmă miniștri de marină.

D. Clemenceau a răspuns: Camera să spuie dacă e admisibil ca un om care a dus Franța până la Algeciras (aluziune la politica războinică a dlui Delcassé care ca ministru de externe a pregătit provocarea unui război cu Germania și a căzut pentru aceasta), poate acuza guvernul pentru neglijență în apărarea națională.

D. Delcassé a răspuns că apărându-și politica externă și își înșiră succesele politice și spune că a făcut politică pașnică lucru care rămâne în picioare deși d. Clemenceau vrea să-și plaseze indignarea în «Berliner Tageblatt».

D. Clemenceau întrerupe: Nu am avut nici odată legături cu «Berliner Tageblatt»!

D. Delcassé. Să lăsăm însă abaterea asta. D. prim-ministru e răspunzător pentru situația din sânul marinei. El a prezidat în 1904 ședința unei comisii de anchetă și se părea că am fi putut conta la severitatea sa implacabilă.

Pe urmă se făcu votarea. Ordinea de zi propusă de deputatul Jourde votând guvernului încredere, fu respinsă cu 212 contra 173 de voturi. Primul ministru d. Clemenceau cu ceilalți membri ai guvernului părăsi incinta.

Câteva ore mai târziu el își prezentase demisia pe care președintele, d. Fallières, o primi.

Cătră cetitori!

Adresăm un nou apel abonaților, cetitorilor și amicilor noștri, și îi rugăm cu toată insistența să binevoiască a-și reînnoi abonamentele, a-și achita restanțele și a îndemna și pe alții să aboneze.

Sunt atât de mari sacrificiile împreunate cu necesitățile unui organ de publicitate zilnic, încât e imposibil a le face față cu un stoc de abonați rău plățitori ori neglijenți.

Abonament nou deschidem:

pe un an . . . 24 cor.

» 1/2 » . . . 12 »

» 1/4 » . . . 6 »

Pentru lunile de vară, abonații noștri își pot schimba adresele, ziarul li-se va trimite unde vor, dacă ni-se aduce aceasta de cu vreme la cunoștință.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 21 Iulie n. 1909.

— **Coriștii sași din Brașov la castelul Peleş.** Alaltăieri la orele 4 p. m. au sosit aici un număr de 80 de membri ai societății corale sășești din Brașov, cu drapelul societății, fiind toți în mare ținută și purtând emblema societății. Oaspeții au venit spre a mulțumi M. S. Reginei, care cu ocazia aniversării de 50 ani a acestei societăți i-a trimis multe lucruri literare de ale Sale precum și felicitări. Dela gară, oaspeții au mers direct la castelul Peleş, unde au fost primiți de M. S. Regina. Coriștii au cântat pe terasa palatului mai multe cântece frumoase și două poeme, ale Reginei cu muzica de maestrul Richter. M. S. adânc mișcată de vizita coriștilor din Brașov, a exprimat mulțumiri președintelui soc. și membrilor în parte și s'a întreținut câțva timp cu ei. La orele 6, coriștii au plecat în automobile la gară de unde s'au reîntors în Brașov. Oare Reuniunea românească de cântări din Brașov, pe cale de descumunet nu simte totuși o rușine când vede succesele acestea ale străinilor la curtea regală română?

— **Regina României la Borszék.** Regina Elisaveta a României se va duce în vara aceasta pentru câțva timp la Borszék, Mareșalul curței, d. Cântacuzino, a sosit ieri la Borszék, spre a lua măsurile necesare în vederea sosirii reginei.

— **Banchetul dat în onoarea ambasadei extraordinare otomane în Constanța.** Pe bordul vaporului «Principesa Maria» s'a dat Lun seară la ora 8 un banchet în onoarea misiunii extraordinare care a venit din București unde a notificat urcarea pe tron a M. Sale sultanului Mehmed al V-lea. La banchet au luat parte d-nii Excelența Sa Gabriel Efendi Nuradunghian, Ex. Sa generalul Halil Pașa, Ex. Sa Sefa Bey, Ghalib Kemali Bey, Sarinski Bey, Emsy Bey, Avian Efendi, Tresnea Greceanu director la ministerul de externe, Scarlat Vârnav prefectul județului, comandant Razo, P. Palady polițaiul orașului Constanța, Cadri Bey, consul general al Turciei, general Culcer, Bilcurescu, Abdullah Mouhtar Bey, comandantul vaporului «Principesa Maria», comandor Negulescu, Nedjib Bey, Bușilă inginer, dela construcția portului, V. Andronescu ajutor de primar, căpitan comandor Lupăș cu D. și M. Mihăilescu.

S'au ținut mai multe toasturi, și în tot timpul banchetului a domnit o vie animație.

— **Concediul d-lui Brătianu.** D. I. Brătianu, primul-ministru va pleca Joi în concediu. Interimatul președinției consiliului și al ministerului de externe va fi ținut de d. Sp. Haret, care se va înapoia mâine din concediu. Interimatul ministerului de internă va fi ținut de d. Anton Carp până la înapoierea din concediu a d-lui Costinescu.

— **Palmieri străvechi în Rusca.** Intr'o văgăună de lângă Rusca (Bănat) s'a descoperit o interesantă urmă din flora străveche a Ungariei. Stâncile de acolo închid resturile unei întregi păduri de palmieri, petrificați cu frunze și cu fructe cu tot. Frunzele sunt foarte mari și frumoase iar fructele de mărimea bobului de strugur. Interesantele petrefacțe vor fi transportate în muzeul geologic din Budapesta.

— **Demonstrații antisemite în T. Severin.** Luni seară, cu ocazia reprezentației piesei «Manase» jucată de trupa Cuzinski, cu concursul d-lui Notara, la care a asistat un număr public, în majoritate evrei, un grup de peste 30 absolvenți de liceu și studenți universitari au făcut o mani-

festă ostilă la finele actului I, începând să cânte »Deșteaptă-te Române«. Poliția, care fusese înștiințată de cu ziua de planul studenților, intervenind, s'a iscat o crâncenă bătaie și bombardarea cu ouă clocite. Câțiva gardiști s'au ales cu capetele sparte. D. prim-procuror Părăianu a dispus ca studenții să fie arestați, lucru care s'a și făcut. Reprezentația părea a se urma liniștită când, la finele ultimului act, s'a iscat un nou și enorm scandal. Părinții manifestanților, persoane marcante, veniseră înconjurați de mulți cetățeni să protesteze contra arestării fiilor lor cerând ca imediat toți să fie puși în libertate. Din ordinul d-lui prim-procuror, studenții au fost puși în libertate și primiți de public cu aplause și strigăte de ură. Publicul și manifestanții au huiduit poliția. Apoi, cu studenții în frunte, au mers la parcul orașului unde au cântat din nou »Deșteaptă-te Române«. De-acî trecând prin fața cafenelei Europa, unde la mese se aflau multe familii evreiești marcante, au început să fluiera huiduind și strigând »jos evreii«. Familiile evreiești au fost conduse pe la casele lor de către polițiști. Cu mare greutate s'a pus capăt acestui scandal, care a fost comentat în localitate.

— **Audiența turistului Ioan Midolcu regele Carol.** Turistul Ioan Midolcu de 19 ani de fel din Slănic-Muscel, membru în societate turștilor, a umblat prin toată România și acum timpul din urmă a vizitat cea mai mare din Bulgaria, oprindu-se la Poradim. Înflăcă de sentimente naționale, aci la Poradim s'a dat la impresia ce va avea suveranul când vor prezenta obiecte din aceste locuri, de într'o punguliță a luat pământ, apoi ramuri pomii fructiferi din curtea capelei române de către M. S. Regele, ramuri din frasin. Sa a plantat în fața locuinței de la Poradim care regele a petrecut în timpul războiului din 1877—78, piatră din pragul casei, lemn din scutul ferestrei, coajă din grindă și ramuri din pădurea crescută pe mormântul eroilor dela 1877—78.

Cu aceste lucruri s'a îndreptat spre Sinaia. La Giurgiu a scris o scrisoare dlui aghiotant regal prin care îi face cunoscut de colecție ce a adunat, rugându-l a arăta și M. Sale pentru a putea fi primit în o audiență peste câte va zile. M. Sa Regele a dat ordin ca să fie primit.

Ieri sosind în localitate, cu toate obiectele etichetate, s'a prezentat M. Sale, care l'a întrebat într'un mod amănunțit asupra voiajurilor sale. Regele a fost viu impresionat la vederea acelor lucruri adunate de pe locurile unde a avut atâtea de îndurat și le-a oprit la Palat; ca o manifestare a mulțumirii simțită, a oferit turistului român Ioan Midolcu un frumos ceas de argint pe care este în relief portretul M. Sale Regelui, precum și o sumă de bani pentru a putea să și continue drumul. Mâine turistul va face un drum spre Strunga unde va dormi seara; iar a doua zi va pleca la Caraiman, Omul și pe Valea Cerebului se va scobori în Bușteni de unde va pleca la București.

— **Cununie Cornelia Dancășiu și d. Ioan Crăciun,** ales paroh în Spring, își vor serba cununia în biserica gr. or. din Reșinar, în 25 Iulie st. n. În loc de anunțuri d. Crăciun a dărit suma de 20 cor. pentru înființarea unui fond pentru repararea biserici gr. or. din Spring.

— **Pentru românii cari doresc să viziteze băile dela Tușnad** recomandăm camerele de închiriat din vila Stănescu. E casă românească cu parc frumos în curte și în grădină, așezată între »Kursalon« și parcul Stănescu, numit astfel după acest regretat brașovean. Locuința e sănătoasă căci bolnavii au fost și sunt excluși din ea. A se adresa proprietarului *Dr. Iosif Blaga, în Tușnad Furdó.*

— **Mulțămită publică.** Subscrisul îmi țin de plăcută datorință a-mi exprima și pe aceasta cale sincera mulțămă și recunoștință față de d. *Dr. Ioan Jianu,* chirurg al spitalului »Colțea« din București, (România), care acum cu *mulț dexteritate și cu deosebită grijă mi-a făcut la 11/24 Iunie a. c. o grea operație dar pe deplin succasă,* — în urma căreia acum sunt de tot sănătos. *Roșcani,* (ctul Hunedoarii), la 7/20 Iulie 1909. *Ioan Muntean* m. p. notar cercual.

Inscrie

Anu
vrie v
de 1,
aglor
și a
ferin

1
să
15

d
t

a comercială din Brașov.

ntu anul viitor. —

1910 se va începe la 1 Septembrie se fac de direcțiune în zilele vrie v. Pentru a se împiedeca o re de elevi în clasa I-a comercială selecțiune mai bună a lor, conațoarea hotărîre:

ntu înscriere în clasa I. comercială are an prin adresă în scris pînă în a direcțiune.

prenotați să se petraceze în conferința școlară, în care se va decide evenu respingere.

o împrejurare să nu se primească în școală un număr mai mare de elevi, decît regulamentul, adică 40 de elevi.

insinuați pînă la terminul fixat în punctul 1 și ceice nu vor prezenta la insinuare venite, pot fi primiți la școală numai în caz excepționale. În clasa primă pot fi primiți elevi, cari au absolvat cu succes și sunt atestați de trecere din clasa IV. gimnasia sau civilă, dela o școală publică. La înscrierea se cere atestat școlar și atestat de

nele supletorii și de emendare se vor ține în 3 Septembrie v. Cei ce vor întîrzia atît dela termen, cît și dela înscriere, pot fi admiși numai cu dovadă cu certificate demne de credință întîrzierii. Examenele de privațiști se vor ține în Septembrie v. Aceștia au însă a se insinua în școală la direcțiune cel mult pînă în 1-a Septembrie v. Ivațiștii au a plăti la direcțiune taxele pe un an cu 74 coroane și taxa de examen de 80 cor. la insinuare pentru examen.

taxa de primire e 8 coroane, didactru 60 coroane și alte taxe 6 coroane. și trebuiesc plătite la înscriere puțin jumătate, iară pînă în Februarie restul. Elevii, cari nu-și vor achita la timp taxele, vor fi opriți dela cercetarea cursurilor.

Elevii de confesiuni streine decît cea romînă greco-orientală și greco-catolică plătesc didactru duplu.

Fiecare elev va mai plăti pe seama fondului de penziune al profesorilor încă o taxă de 10 coroane, o taxă edilă de 20 coroane pentru zidirea școlii, iară pentru excursiuni școlare și alte trebuințe suma de 6 coroane.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile și recvizitele necesare nouă și în bună stare, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și necorăspunzătoare. Cărțile vor purta viza institutului alături cu numele elevului.

Chipiul și uniforma proprie a școlii comerciale se recomandă a se procura deja în prima lună de școală și se impune în mod obligator tuturor elevilor din școala comercială. Forma și culoarea se pot afla dela direcțiune. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlărilor să se adreseze direcțiunei.

Economie.

»Ancora« Primim urmatorul aviz: Subscriși fondatori ai institutului »Ancora« am hotărît să amănăm termenul de subscriere pe 18 August 1909 adică pe timpul când se va ținea cursul practic al funcționarilor de bancă români. Vă rugăm totodată să binevoiți a face propuneri în cercul cunoșcărilor îndeosebi a învățătorilor și preoților, și Vă rugăm aceasta, pentru că voim a subscrie pînă la termenul de mai sus nu 20.000 coroane, care sumă e aproape subscrisă, ci cel puțin 100.000 coroane, ceace în urma însuflețirii funcționarilor noștri să subscrie ușor. *Simeon Popescu, Romul Dimboi, Vasile Babi, Leontin Pușcariu.*

Tirgul de bucate din Arad.

20 Iulie 1909.

S'au vândut azi:

grâu 100 mm.	15:40—
cucuruz 100 mm.	7:20—
secară	9:70—
ovăs	8:50—
orz	8:20—

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 klg.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 17 Iulie 1909

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jumătate:

Grâu pe Iunie 1909	27.48—27.50
Secară pe Oct.	20.08—20.10
Cucuruz pe Iulie	15.58—15.60
Cucuruz nou Mai	14.08—14.10
Ovăs pe Oct.	15.48—15.50
Rapiță pe Aug.	28.60—29.80

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa — — — — —	30 K.	80—33 K.	35
Din comitatul Arbei — — — — —	30 »	35—33 »	35
De Pesta — — — — —	31 »	15—33 »	60
Bănățanesc — — — — —	30 »	90—33 »	70
Ardelenesc — — — — —	32 »	—32 »	20
De Bacica — — — — —	31 »	45—32 »	60
Secară de calitate I. — — — — —	19 »	75—20 »	60
Secară de calitate mijlocie	19 »	40—19 »	40
Orzul de nutreț, calitate I.	17 »	40—18 »	40
Orzul de calitate a II. — — — — —	16 »	80—16 »	90
Ovăs de calitate I. — — — — —	18 »	20—19 »	20
Ovăs de calitate a II. — — — — —	18 »	65—16 »	90
Cucuruz — — — — —	15 »	85—16 »	05
Tărițe — — — — —	12 »	40—12 »	70

BIBLIOGRAFII.

»Biblioteca pentru toți« continuă a publica scrierile marelui nostru prozator Al. Odobescu. De data asta ni-se dau cunoscutele conferințe »Mofii« și »Curcanii« No. 473, două mărgăritare ale literaturii românești.

Poșta Redacției.

Comitetul petrecerii din Ighiu. Nu publicăm invitări tipărite la străini.

Redactor responsabil Constantin Savu.
»Tribuna« institut tipografic, Nichin și col.

**Asudarea mânilor !
Asudarea picioarelor !
Asudarea subțioarelor !**

Încetează în decurs de o oră
dacă folosim

„Sudoran“ — ul
a lui Molnár.

Copiile epistolelor de recunoștință sunt autentice, câte de notarul public:

Stim. dle farmacist! Medicamentul »SUDORAN« comandat dela Dta, vă mărturisesc, e bun și mi-a folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă Cont. S. P.

On. d. Molnár János, farmacie la »Duhul sfânt«, Szombathely. Nu pot întrelăsa ca să nu vă fie cunoscut, că medicamentul d-tale »SUDORAN« contra asudării picioarelor și subțioarelor are efect surprinzător și e nevătămător și cu conștiința liniștită îl recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. inetr., R. St. Die! Din »SUDORAN«, fac contra asudării picioarelor, mânilor și subsuori am procurat încă pentru 3 persoane, și întrebându-i despre rezultat, l-au lăudat foarte. Cu stimă A. S. învățator, Gy.

St. Die apothecar Molnár! Răspunzând la cartea d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru »SUDORANUL« d-tale. Pentru că și eu am suferit în mare măsură de asudarea picioarelor și după două massage m-a trecut de tot. Am mântuit și alții mulți cu produsul d-tale și te rog să-mi mai trimiți 2 sticlute — și acestea pentru alții. Am rămas cu stimă G. K. ospătar S.

St. Die apothecar! Am primit »SUDORANUL« comandat, contra asudării de picioare, mâni și subsuori. Credemă, că cine-l folosește după receta prescrisă, îl află de neprețuit. Cu stimă F. E. coafăr, F. Așa zisul »SUDORAN« contra asudării de picioare, mâni subsuori, pregătit de d-voastră, are un efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună conștiință îl pot recomanda nu numai celor din patrie, ci și străinătății, întrucât »SUDORANUL« întrece mult toate fabricatele străine, de cari m'am folosit până acum. Îți datorez mulțămă, că m'am scăpat de boala neplăcută. Salut R. A. învățator A.

Se poate comanda la pregătitorul

Molnár János apotecar în Szombathely.

Prețul unui flacon 1 coroană 40 fileri.
Un flacon mic de probă 70 fileri.

Numai »Sudoran« provăzut cu marcă să se primească

Un candidat de avocat

cu praxă bună

Se poate aplica imediat pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria avocatului

Dr. OCTAVIAN PAVELEA
în Bethlen (com. Szolnok-Doboka).

MARSCHEK ULRİK

PRIMA TOCILĂRIE DE POZSONY, ARAN-
— JATĂ PE MOTOR ELECTRIC —

POZSONY, Lörinczkapu-u. 19.

Se aduce la cunoștința barbierilor și coafărilor, că fiind această

tocilărie

aranjată de nou conform recerștelor timpului, tocilăritul se face sub inspecțiunea mea proprie și primesc pentru ascuțire și reparaturi tot felul de **instrumente medicale, pentru barbieri și coafări** etc. precum: **bri-ciuri, foarfeci, mașini de tuns părul și barba** etc.

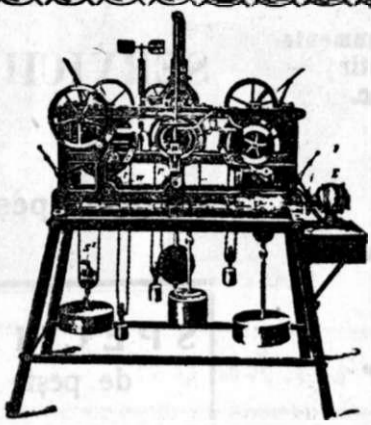
Recomand mai departe briciurile aflătoare în depozitul meu și ascuțite de mine.

In depozit țin: cuțite de **Bengal, Jonson și Person**; foarfeci de **Glauberg**, mașini de tuns din toate soiurile.

Comandele din provincă se execută prompt și conștientios.

Prețurile de ascuțire pe tocilă pentru coafări:

ascuțit francez	—	—	Cor.	—	80
jumătate oval	—	—	—	—	1-
de tot oval	—	—	—	—	1-0
pentru mașini	bucata	—	—	—	1-20
pentru foarfeci	—	—	—	—	—40

Cea mai mare fabrică de ceas
aranjată cu puter

BODITSI SANDOR

— turnătorie de clopote și ci

BAJA (BA

Recomandă indeosebi
cele mai perfecte : **CIAS**

pentru biserici, primării, castel
construcție perfectă nouă de to
Afară de aceia atrage luarea an

și a on. comitete
bisericești asupra **MAREI TURNĂTORII DE CLOPOT**
reînnoiesc și repară clopote vechi — ciasurile de turn pe la
comitete, plebanile și curatorii primesc avant. de aplăți în

lin Ungaria

turn, în —

TURN

orici, cari cu
brare solidă.
aților preoți
te clopote în
ărimile. Se
e. — Onor.
ET GRATIS.

Anunțuri

primește admi-
nistrația >Tribu-
nei<, pe lângă
: prețurile cele :
mai moderate.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad
cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de intabulare, convertez datorile de interese mari.

Resolvare grabnică, serviciu prompt.

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a
Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)
(Lângă filiala Poștei.)

Primește pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili
și demni de încredere.

AVIZ.

Avem onoare a aviză on. public
precum și stimații clienți, că cu apro-
pierea timpului de toamnă și iarnă

cele mai trainice și mai ieftine ghete

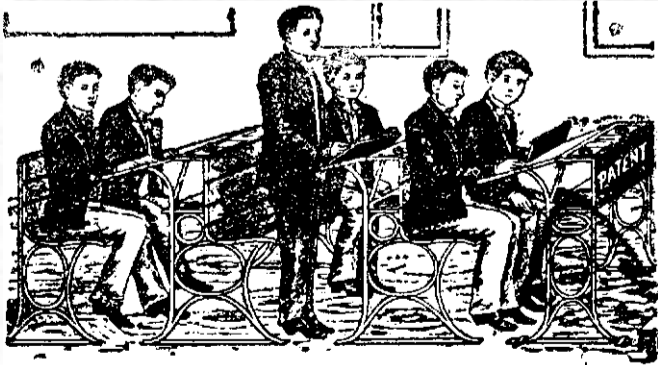
confectionate cu mâna, se pot cumpăra la

Asociațiunea Căltunarilor

Szabadság-tér Nr. 14
(la cisma roșie)

Aradi Czipészek Term. Szövetkezet

IUSTIN OLARIU
cond. societății.

Cele mai moderne
mobile de
fier și aramă
și cele mai practice
bănci higie-
nice de școală
și mobilarea lo-
cuințelor, hotele-
lor, spitalelor și

a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune ma-
teriale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se life-
rează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

Cel dintâlu atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de monumente și pietri de cimitir —
 Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.
 Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
 Cancelaria și magazinul central:
Kolozsvár, Dézsma-u. 21.
 Telefon 662.
 Filiale: Nagybány, Nagyszombat, Déva și Bánpatak.

MINISTERUL DOMENIILOR.

SERVICIUL PESCĂRIILOR STATULUI GALAȚI-BRĂILA.

Prețurile peștelui proaspăt vândut pe piața Brăilei ziua de 3 luna Iulie 1909.

SPECIILE de pește	Cantitatea în Kgr. pe specii	Prețul pe suta Kgr.		OBSERVAȚII
		Maxim	Minim	
Crap	8	92	—	
Ciortocrap	28	109	84	
Ciortan	427	102	60	
Ciortănică	27	57	49	
Șalău	103	300	100	
Avat	40	70	45	
Cârjancă	43	75	29	
Plăt că	10	42	—	
Cosac	—	—	—	
Lin	192	64	31	
Știucă	390	71	51	
Caracodă	628	43	22	
Babușcă	226	22	27	
Somn Pană	—	—	—	
„ Iarma	—	—	—	
„ Iaprac	11	120	95	
Somotei	403	88	36	
Biban	105	47	22	
Vădaviță	—	—	—	
Sabită	—	—	—	
Albitură	17521	42	22 1/2	
Guvдії	—	—	—	
Obleți	197	43	29	
Fusari	—	—	—	
Ghiborț	—	—	—	
Cambulă	—	—	—	
Mihalți	—	—	—	
Mreană	15	105	53	
Moran	—	—	—	
Nisetru	13	225	—	
Bogșar	—	—	—	
Viză	—	—	—	
Păstrugă	4	180	—	
Cegă	65	365	135	
Scumbii de Dunăre	—	—	—	
„ „ Mare	—	—	—	
„ mici	—	—	—	
Calcan	—	—	—	
Iere de Moran	—	—	—	
„ „ Nisetru	1-400	33	—	
„ „ Păstrugă	—	—	—	
„ „ Știucă	—	—	—	
„ „ Crap	—	—	—	

Prețurile de față sunt rezultate prin concurență pe cea la licitației orașului și zilnice și variabilă după speciile; și pentru aceeași specie, variabilă de la minim la maxim, după calitate, mărime și cantitate.

Administrator C. Dumitrescu.

Fântâni. Pompe. Traverse.

Impletituri de sîrmă pentru garduri și sîrmă pentru acoperiș, sape, lopeți, coase și seceri. Puști și revolvere, alice și patroane.

Pluguri de fier, tăietoare și mașini de sfărmat cucuruz. Măși și cumpene.

JOH. TEDESCHI SÖHNE, Temesvár
 Vorstadt Fabrik, Hauptgasse 17.
 Telefon Nr. 71.

Fritsch & Connert
 atelier de ghete.
 Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

- Ghete de șevro pentru domni . . . K 11.—
- „ „ box „ „ „ K 11.—
- „ „ șevro pt dame cu bumbi K 10.50
- „ „ „ „ cu șirete K 9.50
- Jumătăți de șevro pentru dame . . . K 8.—
- Ghete tari de muncitori dela . . . K 6.80
- Ghete de copii dela K 3.—

Material de I-a clasă.

TRISKA J. Primul depozit de piane — din tot Ardealul —
 Cluj — Kolozsvár, Sétatér-utca Nr. 10.

Recomandă pianurile și pianinele sale provenite din fabricile celebre din țară și străinătate, precum și atelierul său de reparat instalat din nou, în care pianurile vechi și stricate să repară repede, prompt și ieftin cu mijloace moderne — PLANURI CU CHIRII IEFTINE.

Prima firmă de motoare sudungară.

Schmerek și Szabó

Temesvár-Jószefváros, Bonnáz-u. 14.

Recomandă motoare manate cu uleu brut, benzin și cu gaz de prima calitate, precum și ori-ce articli tehnici, uleiuri instrumente și mașini. Primește instalație de mori pentru măcinat. - Atelier de reparat propriu!

Catalog de prețuri se trimite gratuit și francat.